

Nádražní budovy na Osoblažské úzkokolejce čeká rekonstrukce. Díky projektu z česko-polského přeshraničního fondu.

V následujících letech čeká Osoblažskou úzkokolejku čilý stavební ruch. Po mnoha letech příprav a shánění finančních prostředků se dnes (30. července 2021) na nádraží v Osoblaže slavnostně započalo s opravou nádražních budov na Osoblažské úzkokolejce Třemešná – Osoblaha. Obecně prospěšná společnost Osoblažská úzkorozchodná dráha získala na opravu nádraží Liptaň, Koberno, Bohušov, Osoblaha a přednádražního prostoru ve Slezských Rudolticích dotaci z Programu Interreg V-A Česká republika-Polsko společně se svým polským partnerem obcí Kuźnia Raciborska.

Nádraží Osoblaha se stalo místem slavnostního zahájení. Za účasti náměstků hejtmana Moravskoslezského kraje Krkošky, Kanií a Podstawky, ředitele oblastního ředitelství Správy železnic Ostrava Macha a starostů Osoblažska se pomocí kladívek symbolicky započalo s celkovou rekonstrukcí, která navrátí nádražím na úzkokolejce svůj ztracený lesk.

Česko-polský projekt podpoří rozvoj úzkorozchodných drah po obou stranách hranice

Historie projektu oprav nádraží sahá až do roku 2004. Dlouhé roky se řešilo samotné získání budov a pozemků. Někteří lidé již ani nevěřili v úspěšnou realizaci tohoto projektu. Společnost Osoblažská úzkorozchodná dráha od roku 2016 začala aktivně připravovat se svým polským partnerem obcí Kuźnia Raciborska společný projekt na opravu a využití budov na Osoblažské úzkokolejce a na historické stanici úzkorozchodné dráhy v polských Rudach u Ratiboře. Projekt byl následně vybrán pouze jako náhradní. Obce Osoblažska se ale v roce 2018 obrátily na Moravskoslezský kraj, který jim s první etapou finančně pomohl. Díky tomu se podařilo odkoupit budovy a pozemky od Správy železnic a následně bylo ihned rekonstruováno první nádraží ve Slezských Rudolticích.

„V roce 2020 jsme byli informováni, že v dotačním programu zůstaly peněžní prostředky a náš náhradní projekt tudíž může být realizován. Upravili jsme finanční rámec, z něhož jsme vypustili první etapu odkupu všech budov a rekonstrukci budovy nádraží Slezské Rudoltice. V červnu minulého roku došlo k podpisu smlouvy. Bohužel pandemie COVID-19 projekt výrazně zabrzdila. Až během jara 2021 se podařilo domluvit s Moravskoslezským krajem na úvěru, který celý projekt předfinancuje, jelikož většina dotačních prostředků bude poskytnuta až po úspěšném ukončení projektu. Výše dotace se pohybuje okolo 1 milionu Eur což je přibližně 25 milionů korun českých“ informuje o projektu Mojmir Pargač, ředitel společnosti Osoblažská úzkorozchodná dráha a starosta Slezských Rudoltic. Výše úvěru od Moravskoslezského kraje pokryje 90 % nákladů projektu.

Náměstek hejtmana Moravskoslezského kraje Krkoška k tomu řekl: „Moravskoslezský kraj oblast Osoblažska cíleně podporuje již několik let. Ať už je to podporou provozu parních vlaků, poskytnutím úvěru na rekonstrukci nádraží nebo vytvořením speciálního dotačního programu na podporu sociálně znevýhodněných oblastí kraje. Každoročně se tak do regionu dostane několik milionů korun z krajské pokladny. Vnímáme oblast Osoblažska čím dál víc jako oblast, která má turistický potenciál.

Zatímco Osoblažská úzkorozchodná dráha bude opravovat nádraží na Osoblažce, tak polský partner obec Kuźnia Raciborska z finančních prostředků využije halu opravny vagónů a lokomotiv na historické stanici úzkorozchodné dráhy v Rudach tzv. „Wagonowniu“ a promění jí v multimediální místo.

Ani Správa železnic nezhálí s investicemi

Další plánovanou investicí je oprava nádražní budovy v Třemešné ve Slezsku, kterou připravuje její majitel Správa železnic. Opravené nádraží se má stát důstojnou vstupní branou na Osoblažsko. S realizací projektu se předběžně počítá během let 2022 až 2023.

Krom zmiňené rekonstrukce Správa železnic započala s opravou osvětlení stanice v Osoblaze. Úspornější svítidla a nové sloupy nahradí z části již zchátralé a často nefunkční osvětlení. Oprava tak navazuje na rekonstrukci z roku 2019, při které Správa železnic na Osoblažské úzkokolejce vybudovala nová nástupiště, přechody, přístupové cesty a osvětlení ve většině stanic na trati. Dalším velkým projektem Správy železnic na úzkokolejce bude dále celková modernizace tří přejezdů. Přejezdy v Dívčím hradě, Horních Povelicích a Bohušově budou nově vybaveny přejezdovým zabezpečovacím zařízením včetně závor.

Pomáhají nadšenci i Moravskoslezský kraj

Příprava projektů oprav nádražních budov se neobešla bez široké spolupráce obcí, místních občanů, nadšenců, Moravskoslezského kraje a Správy železnic. Nadšenci sehnali historické plány nádražních budov, podle kterých se připravovala dokumentace. Moravskoslezský kraj zase pomohl s technickou podporou při tvorbě dotace a poskytl úvěr na samotné předfinancování projektu. No a Správa železnic se přidala se svými modernizačními pracemi, které na úzkokolejku mají přinést v dalších letech přibližně 50 miliónů korun.

„Všichni táhneme za jeden provaz a pokud je někde problém, snažíme se ho vyřešit. Díky výborným vztahům se Správou železnic spolu jednotlivé projekty konzultujeme a snažíme se najít řešení výhodná pro obě strany. V současné době tak řešíme kupříkladu podobu zastávek a přejezdů v Dívčím Hradě a v Horních Povelicích“ zmiňuje Mojmir Pargač z Osoblažské úzkorozchodné dráhy.

Osoblažská úzkokolejka je dráha s atypickým rozchodem 760 milimetrů nacházející se v Osoblažském výběžku, na úzkokolejce je již od roku 1898 pravidelný osobní provoz. Slezské zemské dráhy zde od roku 2004 provozují turistický parní vlak a společnost Osoblažská úzkorozchodná dráha zakoupila v roce 2018 nemovitosti a pozemky okolo trati. Úzkokolejka je zajímavá například svou klikatostí, kdy na 20 kilometrech najdeme úctyhodné 102 oblouky. Trati se tak přezdívá "dráha sta oblouků". Kousek za Třemešnou navíc najdeme další unikum, a to nejmenší oblouk v rámci českých veřejných železnic o poloměru pouhých 75 metrů.

Na závěr pouze dodejme, že obecně prospěšná společnost Osoblažská úzkorozchodná dráha získala dotaci na nákup a opravy nádražních budov od Moravskoslezského kraje a následně společně s polským partnerem obcí Kuźnia Raciborska získala dotaci na projekt s názvem „Úzkokolejka – turistický cíl“ z prostředků Evropské unie z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR) z Programu Přeshraniční Spolupráce Interreg V-A Česká republika-Polsko. Cílem projektu je vytvoření rozsáhlého turistického cíle, který spojuje problematika úzkokolejné dráhy. Registrační číslo projektu: CZ.11.2.45/0.0/0.0/16_025/0001267. Hodnota spolufinancování z EFRR je 1 043 631,77 EUR.